

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**گزارش تحلیل و بررسی
بودجه وزارت آموزش و پرورش
در لایحه بودجه ۱۴۰۱**

تهیه و تنظیم :

کارگروه بررسی اسناد

مرکز بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان

آذرماه ۱۴۰۰

نام اثر: گزارش تحلیل و بررسی بودجه ۱۴۰۱ وزارت آموزش و پرورش
تهیه و تنظیم: کارگروه بررسی اسناد معاونت مطالبه‌گری و گفت‌وگو سازی
مرکز بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان
تعداد صفحه: ۵۲

وب سایت: <https://bdf.cfu.ac.ir/fa>

اعضای کارگروه: حمیدرضا قائم پناه، حمید رفیعی، علی علیزاده، محمد
رمضانی، فرهاد سلطانی، میثاق شمسینی، علی نیکو، رضا قهرمانی، محمد
رحمانی، مهدی نصیری، اسحاق روستا، محمد محمدیان، امیرحسین قلی
عبداللهی، نرگس سادات آقامیر، فاطمه غلامپور، حدیث روزیپانی، حدیث
پوریان، فاطمه زهرا نیاصادق، فاطمه کریمی خرمی، صدف ابراهیم نژاد،
مریم سامانلو

طبق قانون حمایت از آثار مولفین، تمامی حقوق محفوظ است و هرگونه کپی
برداری و انتشار با ذکر منبع مجاز است.

پیشگفتار

بودجه سالانه کشور به عنوان برنامه عملیاتی یک ساله از اهمیت بالایی برخوردار است و به عبارتی نشانگر برنامه‌ها، رویکردها و اهداف نظام اداری و اجرایی کشور در سال پیش رو است که باید منطبق بر سیاست‌های کلان، اسناد توسعه، تحولی و چشم انداز پیش روی کشور تدوین گردد. به همین سبب بررسی نقادانه اسناد بودجه کشور و تطبیق آن با اسناد بالادستی و با هدف اصلاح روند حرکت کشور از اهمیت بالایی برخوردار است. زیرا این دقت نظر ضمن فراهم کردن فرصت آشنایی با برنامه های دولت در آینده، منجر به مطالبه گری برای اصلاح منطبق بر آرمان ها و اهداف بلند مدت می‌گردد.

در این راستا به نظر می‌رسد جمهوری اسلامی ایران در گام دوم انقلابی که با رویکرد تربیتی و با اهدافی متعالی رقم خورد، باید جهت تحقق اهداف آن با برنامه ریزی منسجم و جدی بر مسئله تربیت رسمی و عمومی تمرکز کرده و با بهره گیری از تجربیات پیشین، تغییر رویه‌ای جدی در حوزه نظام بودجه ریزی کشور را با رویکرد تربیتی و مبتنی بر آرمان های انقلاب در دستور کار قرار دهد. به عبارتی با توجه به اهمیت موضوع نظام تعلیم و تربیت و دستگاه آموزش و پرورش در آینده کشور و ضرورت رویکرد تحولی در نظام اداره این نهاد عریض و طویل، با توجه به چالش ها و نقاط ضعف فراوان آن و همچنین ضرورت سرمایه گذاری دولت در این حوزه و فراهم کردن فرصت آموزش و پرورش رایگان برای کودکان لازم التعلیم این کشور، منطبق بر قانون اساسی و اسناد بالادستی، به نظر می‌رسد توجه به بودجه این وزارتخانه از اهمیت قابل توجهی نسبت به دیگر دستگاه‌ها برخوردار است. البته این توجه و سرمایه‌گذاری در آینده، ضمن آنکه منجر به کاهش هزینه های عمومی دولت در دیگر بخش‌ها همچون بهداشت و

درمان، محیط زیست و... می‌گردد با تاثیر مستقیمی که در تربیت نیروی انسانی کشور دارد منجر به افزایش بهره‌وری و تولید ناخالص ملی نیز خواهد شد و به سبب خانواده‌های کشور باز خواهد گشت.

به همین سبب در این نوشتار تلاش شده است ضمن انطباق بودجه این وزارتخانه با رویکردها و رویه‌های سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، نگاه دولت نیز نسبت به این ماموریت مهم و کلیدی و به عبارتی سرنوشت ساز در سال آینده که می‌تواند جهت گیری این دستگاه را در کل کشور نشان دهد، بررسی شود. به عبارتی در این نوشتار بودجه آموزش و پرورش و نسبت آن با بودجه عمومی کشور و بررسی اهداف، رویکردها، برنامه‌ها، سرانه‌های هر بخش، میزان افزایش و کاهش بودجه در هر سر فصل، مورد بررسی قرار گرفته شده است. تا بتواند ضمن فراهم کردن فرصت آشنایی معلمان و دانشجو معلمان با این مفاهیم از ظرفیت موجود جهت مطالبه‌گری برای اصلاح آن و انطباق با اسناد بالادستی به خصوص سیاست‌های کلان ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و برنامه‌های راهبردی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش استفاده گردد تا با توزیع عادلانه، برنامه محور و با رویکردی تحولی اسباب حرکت به سمت تمهید مقدمات تحول بنیادین آموزش و پرورش و تسهیل شرایط تربیتی کشور را فراهم نماید، در غیر این صورت اگر قرار باشد هنوز بر همان ریل گذشته حرکت کرده و به نظام تربیتی به خصوص نهاد تعلیم و تربیت رسمی و عمومی کشور اهمیت خاصی داده نشود، تحقق اسناد تحولی و چشم انداز کشور دور از انتظار خواهد بود.

فهرست

- پیشگفتار..... ۳
- فصل اول..... ۷
- نگاه اجمالی بودجه آموزش و پرورش..... ۷
- کلیات..... ۸
- سرانه و نسبت ها..... ۹
- بودجه دستگاه‌های تابعه..... ۱۰
- اعتبارات عنوان برنامه ها..... ۱۱
- درآمد آموزش و پرورش..... ۱۳
- فصل دوم..... ۱۴
- نگاه تفصیلی به بودجه آموزش و پرورش..... ۱۴
- قوانین پیشبینی شده..... ۱۵
- شرح جزئیات بودجه دستگاه ها..... ۱۷
- فصل سوم..... ۲۵
- مقایسه بودجه آموزش و پرورش..... ۲۵
- نسبت به بودجه ۱۴۰۰..... ۲۶
- نسبت به دیگر دستگاه ها..... ۲۷

فهرست

۲۸.....	فصل چهارم.....
۲۸.....	قوانین حوزه بودجه آموزش و پرورش.....
۲۹.....	اسناد بالادستی.....
۲۹.....	زیر نظام تامین و تخصیص منابع مالی.....
۳۰.....	سند تحول.....
۳۲.....	برنامه ششم توسعه.....
۳۴.....	قوانین.....
۳۸.....	فصل پنجم.....
۳۸.....	چالش های بودجه آموزش و پرورش.....
۳۹.....	چالش ها و موانع کلان.....
۴۰.....	چالش های دستگاه ها.....
۴۹.....	پیشنهادات.....

فصل اول

نگاه اجمالی به بودجه آموزش و پرورش

- بخش ۱: کلیات
- بخش ۲: سرانه و نسبت ها
- بخش ۳: بودجه دستگاه‌های تابعه
- بخش ۴: اعتبارات عنوان برنامه ها
- بخش ۵: درآمد آموزش و پرورش

کلیات

لایحه بودجه ۱۴۰۱ کشور با پیش‌بینی ۳۶.۳۱۰.۷۰۴.۶۲۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال منابع و مصارف کل و ۱۵.۰۵۲.۳۹۶.۱۱۳.۰۰۰.۰۰۰ ریال بودجه عمومی، تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است. وزارت آموزش و پرورش به عنوان بزرگ‌ترین وزارتخانه کشور سهم قابل توجهی از بودجه سالانه کشور را به خود اختصاص داده است.

اعتبارات آموزش و پرورش در سال ۱۴۰۱، با احتساب ردیف‌های متفرقه ۱۵,۷۳۶,۵۸۶,۰۱۵ میلیون ریال است.

ردیف	سرفصل	موضوع	بودجه (میلیون ریال)
۱	جدول ۵	احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی	۲۰.۰۰۰.۰۰۰
۲	جدول ۷	خلاصه بودجه دستگاه	۱.۳۱۲.۰۶۶.۰۱۵
۳	جدول ۸	(تعهدات سال قبل) بازپرداخت اقساط اماکن آموزشی استیجاری	۶۰.۰۰۰
۴	جدول ۹ - ۴۶	بازسازی و نوسازی فضای آموزشی، پرورشی و ورزشی	۱.۸۰۰.۰۰۰
۵	جدول ۹ - ۵۳	توسعه عدالت آموزشی-مقاوم سازی و خرید تجهیزات مدارس	۶.۶۶۰.۰۰۰
۶	جدول ۹ - ۲۶ موقت	توسعه ورزش مدارس و ورزش همگانی و زیرساختهای ورزش	۱۳.۰۰۰.۰۰۰
۷	جدول ۹ - ۶۵ موقت	اجرای طرح رتبه بندی معلمان	۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰
۸	جدول شماره ۹-۶۸	پاداش پایان خدمت بازنشستگان	۱۱۶۰.۰۰۰.۰۰۰
جمع کل			۱,۷۳۶,۵۸۶,۰۱۵

^۱ به نسبت سهم از هزینه عمومی حقوق و دستمزد و سهم از کل بودجه محاسبه تقریبی شده است.

سرانه و نسبت ها

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ درصد سهم بودجه آموزش و پرورش از کل بودجه کشور ۴/۷۸٪ و درصد سهم بودجه آموزش و پرورش از بودجه عمومی کشور ۱۱/۵۳٪ پیش‌بینی شده است.

برآورد تقریبی سرانه در نظر گرفته شده برای هر دانش‌آموز^۲ در بودجه ۱۴۰۱ ۱۱.۴۷۱.۳۰۴ ریال می باشد.

از میزان کل بودجه آموزش و پرورش حدود ۲۶۸،۶۸۲،۳۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال صرف پرداخت حقوق و دستمزد می گردد (با احتساب طرح رتبه بندی). که نسبت به کل بودجه دستگاه (با احتساب متفرقه) ۷۳٪ بودجه را شامل می شود.

با در نظر گرفتن ۱۱۸ همت^۳ بودجه آموزش و پرورش در قانون بودجه سال ۱۴۰۰، میزان رشد در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، حدود ۵۵ همت (حدود ۴۶.۶٪) پیش‌بینی می گردد.

ردیف	موضوع	درصد
۱	سهم بودجه آموزش و پرورش از کل بودجه	۴.۷۸
۲	سهم بودجه آموزش و پرورش از بودجه عمومی کشور	۱۱.۵۳
۳	سهم بودجه حقوق و دستمزد از کل بودجه آموزش و پرورش	۷۲.۸
۴	درصد افزایش بودجه نسبت به سال گذشته	۴۶.۶

^۲ آمار دانش‌آموزان بر اساس اعلام وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ به میزان ۱۵/۱۳۸/۵۲۳ در نظر گرفته شده است که با توجه به پیش‌بینی ها در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته.
^۳ بودجه رتبه بندی در سال ۱۴۰۰ با توجه به پیش‌بینی به صورت تجمیعی و با مقدار مشخصی منظور نگردید.

بودجه دستگاه های تابعه

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ منابع وزارت آموزش و پرورش ذیل ۱۳ دستگاه پیش‌بینی شده است که ۱۱ مورد از آنها از محل بودجه عمومی کشور و در سرفصل اعتبارات وزارتخانه و کانون پرورش فکری کودک و نوجوان در محل شرکت های دولتی و درآمد های خود اداره می گردد. بودجه دستگاه های تابعه به شرح زیر است:

ردیف	سرفصل	بودجه ۱۴۰۱ (میلیون ریال)
۱	وزارتخانه آموزش و پرورش	ستاد وزارتخانه
		۸۹.۴۳۷.۷۳۰
		معاونت پرورشی
		۳.۶۴۴.۰۰۰
		ادارات کل استان ها
		۱.۰۶۱.۰۰۰.۰۰۰
		کمک به تامین سرانه
		۴۰.۹۴۲.۰۳۶
۲	دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش	خرید خدمات آموزشی
		۱۱.۶۴۷.۰۰۰
		عدالت آموزشی
		۳.۵۰۰.۰۰۰
		رتبه بندی
		۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰
		توسعه ورزش مدارس
		۱۳.۰۰۰.۰۰۰
۱۳۱.۰۰۰		
۳	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی	سازمان
		۴.۲۳۸.۵۰۰
۱۳۸.۰۰۰	پژوهشگاه	
۴	سازمان مدارس غیر دولتی و توسعه مشارکت مردمی	۱.۵۲۶.۳۶۰
۵	سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان	۸۲۶.۰۰۰
۶	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	۱.۸۰۳.۵۲۰
۷	سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک	۱.۳۷۷.۱۰۰
۸	سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس	بودجه عمومی
		۵۲.۴۷۳.۹۲۰
		فروش اوراق
		۲۰.۰۰۰.۰۰۰
		مقاوم سازی
۶۶۶.۰۰۰		
نوسازی		
۱.۸۰۰.۰۰۰		
اقساط		
۶۰.۰۰۰		
۲۷.۴۳۲.۰۰۰		
۹	دانشگاه فرهنگیان	
۱۰	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۲.۸۳۹.۰۰۰
۱۱	نهضت سواد آموزی	۳.۲۰۱.۲۷۰
۱۲	کانون پرورش فکری کودک و نوجوان	۴.۴۹۷.۹۲۹
۱۳	کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان	۵۲۸.۶۵۰
	جمع کل	۱.۶۰۴.۸۸۳.۰۱۵

اعتبارات عنوان برنامه ها

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اعتبارات وزارت آموزش و پرورش ذیل ۳۱ عنوان برنامه به شرح زیر پیش بینی شده است.

ردیف	عنوان	(میلیون ریال)
۱	برنامه راهبری و توسعه همکاری های بین الملل	۱۲۷,۷۴۷
۲	برنامه ارائه خدمات یکپارچه دولت هوشمند(الکترونیکی)	۱,۱۱۹,۲۸۳
۳	برنامه توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش آموزان	۱۳,۷۵۸,۰۰۰
۴	برنامه رشد و پرورش فکری کودکان و نوجوانان مبتنی بر ساحت های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۴,۴۹۷,۹۲۹
۵	برنامه ارتقاء مشارکت های اجتماعی و مردمی و خیرین شامل همکاری های دولت، مردم و بخش های غیردولتی	۲۸,۳۱۳,۰۰۰
۶	برنامه ارتقاء کیفیت یاددهی -یادگیری دوره های ابتدایی، متوسطه اول و متوسطه دوم نظری در ساحت های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۹۳۵,۷۸۵,۶۳۰
۷	برنامه آموزش و پرورش استثنایی، تلفیقی و فراگیر	۲۶,۰۱۲,۰۰۰
۸	برنامه آموزش دانش آموزان فارسی زبان خارج از کشور با رویکرد آموزشهای ترکیبی و استفاده از نیروهای مقیم/محلی	۵,۱۰۳,۵۰۰
۹	برنامه حمایت از فرهنگیان، پاداش پایان خدمت بازنشستگان و کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان	۱,۹۵۶,۶۵۰
۱۰	برنامه تأمین و روزآمد نمودن محتوای ساحت های ۶ گانه یاددهی-یادگیری دانش آموزان و تربیت معلم دوره های تحصیلی اعم از کتب و چندرسانه ای ها با رویکرد چندتالیفی و گسترش خدمات موزه ای مبتنی بر ساحت های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۳,۵۴۶,۴۳۶
۱۱	برنامه راهبری و نظارت بر مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت های مردمی و کمک به صندوق توسعه مدارس غیردولتی مبتنی بر ساحت های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱,۴۳۶,۳۶۰
۱۲	برنامه نوسازی، توسعه و تجهیزمدارس و متناسب سازی فضاهای تربیتی با ویژگی ها و نیازهای دانش آموزان و اقتضانات فرهنگ اسلامی - ایرانی و شرایط اقلیمی، فرهنگی و جغرافیایی در چارچوب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۸,۶۲۳,۳۲۰
۱۳	برنامه سنجش آمادگی و استعدادتحصیلی ، ارزشیابی دوره ای پیشرفت یاددهی -یادگیری دانش آموزان و برگزاری آزمون های استاندارد	۱,۱۳۹,۰۰۰
۱۴	برنامه سوادآموزی با رویکرد جذب بازماندگان از تحصیل در چارچوب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۸,۰۱۴,۰۷۰
۱۵	برنامه پرورشی، امور تربیتی ، توانمندسازی و غنی سازی اوقات فراغت و پیشگیری از آسیبهای اجتماعی دانش آموزان مبتنی بر ساحت های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۳,۶۴۴,۰۰۰

۱۶	برنامه وضع مقررات، برنامه ریزی و نظارت بر حسن اجرای سند تحول و مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش و ارزیابی و بازبینی آنها	۱۱۸,۵۰۰
۱۷	برنامه ارتقاء کیفیت یاددهی - یادگیری دانش آموزان سرآمد با رویکرد هوشمندسازی و فناوریهای ترکیبی در ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۳۰,۴۲۹,۰۰۰
۱۸	برنامه هدایت ، راهبری و توانمندسازی خانواده ها و کودکان، نظارت بر مهدکودک‌ها، مراکز پیش دبستان و مراکز آموزشی نگهداری کودکان و اجرای سیاستهای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت	۱,۸۳۶,۰۰۰
۱۹	برنامه ارتقای بهره وری مبتنی بر ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۷۰۰,۰۰۰
۲۰	برنامه سنجش و ارتقاء صلاحیت‌های عمومی، حرفه‌ای و تخصصی و ارزیابی کیفیت عملکرد معلمان و مدیران، ارتقای بهره وری و اجرای نظام رتبه بندی معلمان	۱,۳۷۰,۰۰۰
۲۱	برنامه حمایت و ارتقای پوشش تحصیلی افراد لازم‌التعلیم و ایاب و ذهاب دانش آموزان مناطق محروم، مرزی، عشایری و حاشیه شهرها و تغذیه دانش آموزان مدارس شبانه روزی، شیر و تغذیه مدارس و کمک به تأمین سرانه مدارس	۴۲,۳۴۲,۰۳۶
۲۲	برنامه مستندسازی، تبدیل به احسن کردن و مولدسازی املاک و اراضی آموزش و پرورش با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی	۲,۰۰۰,۰۰۰
۲۳	برنامه طراحی و پیاده‌سازی آموزش‌های علوم و فنون نوپدید هوش مصنوعی، نانو، بیو و... و (راهبری و اجرای المپیادهای علمی، ملی و بین المللی دانش آموزان سرآمد ، توسعه پژوهشسراها، شتاب دهنده ها و مراکز رشد دانش آموزی	۹۵۷,۰۰۰
۲۴	برنامه توسعه و تقویت شبکه آموزش های مجازی، ترکیبی و غیرحضوری مبتنی بر ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۲,۰۵۲,۸۰۰
۲۵	برنامه آموزش آمادگی دفاعی دانش آموزان	۴۶۰,۰۰۰
۲۶	برنامه اجرای دوره‌های تربیت معلم ، دوره های آموزشی حرفه ای معلمان موضوع ماده ۲۸ اساسنامه و دوره های آموزشی ضمن خدمت بلند مدت فرهنگیان مبتنی بر ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۱۳,۱۰۶,۸۰۰
۲۷	رنامه تربیت دبیر فنی مورد نیاز آموزش و پرورش مبتنی بر ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش	۷۸۲,۸۹۵
۲۸	برنامه یاددهی - یادگیری دوره دوم متوسطه فنی و حرفه‌ای و کاردانش مبتنی بر ساحت‌های ۶ گانه سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، ارتقای بهره وری و الزامات آمایش سرزمین	۱۳۵,۹۱۴,۰۰۰
۲۹	برنامه آموزش نیروی انسانی متخصص	۵۶۳,۲۱۰
۳۰	برنامه ارائه خدمات رفاهی، فرهنگی، ورزشی و فوق برنامه دانشجویان	۱۴,۹۷۱,۱۲۵
۳۱	برنامه پژوهش‌های علمی، کاربردی، فناوری و فن‌آفرینی	۱,۳۸۵,۷۲۴

درآمد آموزش و پرورش

بر اساس لایحه بودجه ۱۴۰۱ از محل های مختلف در دستگاه های تابعه آموزش و پرورش، مبلغ ۱۰.۳ همت درآمد در دو بخش عمومی و اختصاصی پیش بینی شده است.

مبلغ (میلیون ریال)	شرح		ردیف
۵.۸۰۰	ملی	درآمد عمومی	۱
۶۷.۰۰۰	استانی		
۸۱.۵۱۷.۶۰۰	ملی	درآمد اختصاصی	۲
۲۱.۷۰۰.۰۰۰	استانی		
۱۰۳.۲۹۰.۴۰۰	کل		کل

فصل دوم

نگاه تفصیلی به بودجه آموزش و پرورش

- بخش ۱: قوانین پیش بینی شده
- بخش ۲: شرح جزئیات بودجه دستگاه ها (هزینه و درآمد)

قوانین پیشبینی شده:

تبصره ۱-بند ز: وزارت نفت مکلف است معادل مبلغ یکصد و پنجاه هزار میلیارد ریال (۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) نفت خام مازاد بر سقف منابع جزء (۱) بند (ب) این تبصره را به صورت ماهانه در اختیار پالایشگاه ها قرار دهد تا براساس تخصیص سازمان برنامه و بودجه کشور، مواد اولیه قیر (وکیوم باتوم) تحویل دستگاههای اجرایی زیر شود: ۳-وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی و تجهیز مدارس کشور برای نوسازی مدارس).

تبصره ۵-بند ی: به دولت اجازه داده می شود مبلغ بیست هزار میلیارد ریال (۲۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) اوراق مالی اسلامی منتشر کند، تا جهت احداث، تکمیل و تجهیز فضاهای آموزشی، پرورشی و ورزشی وزارت آموزش و پرورش (سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور) و دانشگاه فرهنگیان به مصرف برسد. این اوراق خارج از سقف پیشبینی شده در جدول شماره (۴) ماده (۷) قانون برنامه ششم توسعه بوده و بر اساس ابلاغ اعتبار و تخصیص های صادرشده به مصرف می رسد.

تبصره ۹-بند د: وزارت آموزش و پرورش مجاز است با سازوکارهای تشویقی و از طریق مدارس سراسر کشور کتب درسی مستعمل، دفترچه و مجلات مصرفی در پایان هر سال تحصیلی را جمع آوری و نسبت به فروش آنها اقدام نماید. منابع حاصله به ردیف درآمد اختصاصی شماره ۱۶۰۱۰۱ جدول شماره (۵) این قانون نزد خزانه داری کل کشور واریز نماید. وجوه واریزی پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور صرف پرداخت سرانه مدارس مربوطه و تامین رایگان کتب درسی مناطق محروم می گردد.

تبصره ۹-بند ح: در اجرای ماده (۱) قانون تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش، شرکت های دولتی مجازند ضمن هماهنگی

با وزارت آموزش و پرورش تا یک درصد (۱٪) از درآمد شرکت ها و سود خالص بانک ها و موسسات انتفاعی را صرف توسعه عدالت آموزشی نمایند.

تبصره ۹-بندی: وزارت آموزش و پرورش مجاز است بازنشستگی معلمان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی و بالاتر را تا سن ۶۵ سالگی و در صورت رضایت معلمان به تعویق بیاندازد.

شرح جزئیات بودجه دستگاه ها:

ستاد وزاتخانه:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۱.۵۵۵.۲۰۲
۲	سایر	۲۱.۸۰۹.۲۹۸
۳	تملك دارایی	۴.۳۹۴.۲۳۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		۱.۶۷۹.۰۰۰
	تملك	۶۰.۰۰۰.۰۰۰
۵	یارانه	۰
جمع کل		۸۹.۴۳۷.۷۳۰

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	اجاره ساختمان ها	۳.۲۴۹.۰۰۰
۲	خدمات بهداشتی درمانی	۴.۲۰۰.۰۰۰
۳	درآمد حاصل از هنرستان ها	۸۳۰.۰۰۰
۴	درآمد قانون تشکیل شورا ها آپ	۴.۰۰۰.۰۰۰
۵	درآمد مراکز آموزشی رفاهی	۴.۰۰۰.۰۰۰
۶	درآمد سایر خدمات آموزشی	۴.۱۰۰.۰۰۰
۷	درآمد متفرقه	۲.۳۰۰.۰۰۰
۸	فروش ماشین آلات و تجهیزات	۷۰۰.۰۰۰
۹	فروش و اجاره املاک	۶۰.۰۰۰.۰۰۰
جمع کل		۸۳.۳۷۹.۰۰۰

دبیرخانه شورای عالی آپ:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۴۹.۸۰۶
۲	سایر	۸۱.۱۹۴
۳	تملك دارایی	۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		تملك
۵	یارانه	۰
جمع کل		۱۳۱.۰۰۰

ادارات کل:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۱.۰۰۸.۵۴۰.۰۰۰
۲	سایر	۵۲.۴۶۰.۰۰۰
۳	تملك دارایی	۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		تملك
۵	یارانه	۰
جمع کل		۱.۰۶۱.۰۰۰.۰۰۰

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)	
۱	حقوق و دستمزد	۵۹۲.۴۷۹	
۲	سایر	۴۴۴.۵۲۱	
۳	تملك دارایی	۰	
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای	۴۵۱.۵۰۰
		تملك	۰
۵	یارانه	۲.۷۵۰.۰۰۰	
جمع کل		۴.۲۳۸.۵۰۰	

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	درآمد خدمات آموزشی و فرهنگی	۱۰۰.۰۰۰
۲	درآمد خدمات پژوهشی و تحقیقاتی	۱.۵۰۰
۳	درآمد از چاپ کتب و نشریات	۳۵۰.۰۰۰
جمع کل		۴۵۱.۵۰۰

کمک به تامین سرانه (تغذیه مدارس شبانه روزی، شیر مدارس، ایاب و ذهاب

مدارس)

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)	
۱	حقوق و دستمزد	۰	
۲	سایر	۳۲.۴۴۲.۰۳۶	
۳	تملك دارایی	۰	
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای	۰
		تملك	۰

۸.۵۰۰.۰۰۰	یارانه	۵
۴۰.۹۴۲.۰۳۶	جمع کل	

سازمان مدارس غیر دولتی

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۸۵.۱۸۰
۲	سایر	۸۷۹.۸۲۰
۳	تملك دارایی	۳۸۱.۳۶۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		۱۸۰.۰۰۰
۵	یارانه	تملك
		۰
۰		
جمع کل		۱.۵۲۶.۳۶۰

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	متفرقه	۱۸۰.۰۰۰

سازمان ملی پرورش استعداد درخشان:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۵۷.۹۱۹
۲	سایر	۵۸۵.۰۸۱
۳	تملك دارایی	۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		۱۹۳.۰۰۰

۰	تملك		
۰		يارانه	۵
۸۳۶.۰۰۰			جمع كل

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	درآمد سایر خدمات آموزشی	۱۹۳.۰۰۰

دانشگاه شهید رجایی:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)	
۱	حقوق و دستمزد	۹۷۶.۸۰۰	
۲	سایر	۳۰۴.۲۰۰	
۳	تملك دارایی	۱۷۲.۵۲۰	
۴	درآمد اختصاصی	۳۵۰.۰۰۰	
	هزینه ای	۰	
۵	تملك	۰	
	يارانه	۰	
		۱.۸۰۳.۵۲۰	جمع كل

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	خدمات آموزشی و فرهنگی	۳۵۰.۰۰۰

سازمان تعلیم و تربیت کودک

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۸۷.۱۷۴
۲	سایر	۱.۲۱۳.۸۲۶
۳	تملك دارایی	۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		تملك
۵	یارانه	۰
جمع کل		۱.۳۷۷.۱۰۰

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	فروش سایر خدمات	۷۶.۰۰۰
۲	متفرقه	۱۰۰
جمع		۷۶.۱۰۰

سازمان نوسازی، توسعه و تجهیزات مدارس کشور

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۱۷۷.۳۹۷
۲	سایر	۳۲۶.۶۰۳
۳	تملك دارایی	۵۲.۹۶۹.۹۲۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		تملك
۵	یارانه	۰
جمع کل		۵۳.۴۷۳.۹۲۰

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	اجاره ساختمان ها و اراضی	۷۱.۰۰۰

دانشگاه فرهنگیان

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)	
۱	حقوق و دستمزد	۶.۳۱۱.۵۳۲	
۲	سایر	۳.۴۳۵.۴۶۸	
۳	تملك دارایی	۰	
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای	۱۷.۶۸۵.۰۰۰
		تملك	۰
۵	یارانه	۰	
جمع کل		۲۷.۴۳۲.۰۰۰	

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	خدمات آموزشی و فرهنگی	۳۳۵.۰۰۰
۲	فروش سایر خدمات	۱۷.۳۵۰.۰۰۰
جمع کل		۱۷.۶۸۵.۰۰۰

سازمان آ.پ استثنایی

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۱۱۵.۸۹۸

۱.۹۰۰.۱۰۲	سایر	۲
۰	تملك دارایی	۳
۸۲۳.۰۰۰	هزینه ای	۴ درآمد اختصاصی
۰	تملك	
۰	یارانه	۵
۲.۸۳۹.۰۰۰	جمع کل	

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	خدمات آموزشی و فرهنگی	۸۱۰.۰۰۰
۲	خدمات آموزشی و رفاهی	۱۳.۰۰۰
۳	توزیع کتب و نشریات	۱.۸۰۰
جمع کل		۸۲۴.۸۰۰

نهضت سواد آموزی

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	حقوق و دستمزد	۱۳۲.۹۳۳
۲	سایر	۲.۹۸۸.۳۳۷
۳	تملك دارایی	۰
۴	درآمد اختصاصی	هزینه ای
		۸۰.۰۰۰
	تملك	۰
جمع کل		۳.۲۰۱.۲۷۰

درآمد:

ردیف	شرح	مبلغ (میلیون ریال)
۱	کمک های بین المللی ، اجاره و ...	۸۰.۰۰۰

فصل سوم

مقایسه بودجه آموزش و پرورش

- بخش ۱: نسبت به ۱۴۰۰
- بخش ۲: نسبت به دیگر دستگاه ها

مقایسه با بودجه ۱۴۰۰

ردیف	سرفصل	۱۴۰۰	۱۴۰۱	تفاوت	درصد	
۱	وزارتخانه آب	ستاد وزارتخانه	۴.۸۱۰.۳۱۴	۸۹.۴۳۷.۷۳۰	۷۹.۹۱۷.۴۱۶	۸۹/۳
		مدارس خارج کشور	۴.۷۱۰.۰۰۰			
	ادارات کل استان ها	معاونت پرورشی	۱۰.۱۷۴.۹۸۰	۳.۶۴۴.۰۰۰	-۶.۵۳۰.۹۸۰	-۶۴
		ک	۸۹۰.۰۰۰.۰۰۰	۱.۰۶۱.۰۰۰.۰۰۰	۱۷۱.۰۰۰.۰۰۰	۱۷/۶
	کمک به تامین سرانه		۱۱.۲۸۱.۳۷۶	۴۰.۹۴۲.۰۳۶	۱۳.۰۹۷.۰۳۴	۲۸
		پوشش مناطق محروم	۱۶.۵۶۳.۶۲۶			
	خرید خدمات آموزشی		۹.۴۰۱.۳۵۰	۱۱.۶۴۷.۰۰۰	۱.۰۸۲.۱۳۴	۱۰/۲
		ک	۱.۱۶۳.۶۱۶			
	عدالت آموزشی		۲.۳۰۴.۴۰۱	۳.۵۰۰.۰۰۰	۱.۱۹۵.۵۹۹	۵۲
	رتبه بندی			۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰		*
توسعه ورزش مدارس		۶.۱۴۲.۸۳۳	۱۳۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۲۳,۸۵۷,۱۶۷	*	
۲	دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش	۱۱۶.۰۰۰	۱.۳۱۰.۰۰۰	۱۵.۰۰۰	۱۳	
۳	سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی	سازمان	۲.۳۶۰.۰۲۰	۴.۲۳۸.۵۰۰	۱,۸۷۸,۴۸۰	۸۰
		پژوهشگاه	۱۲۵.۵۰۰	۱۳۸.۰۰۰	۱۲.۵۰۰	۹/۹
۴	سازمان مدارس غیر دولتی و توسعه مشارکت مردمی	۱.۸۰۲.۵۷۶	۱.۵۲۶.۳۶۰	۲۷۶.۲۱۶	-۱۵	
۵	سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان	۷۲۵.۰۰۰	۸۳۶.۰۰۰	۱۱۱.۰۰۰	۱۵	
۶	دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی	۱.۶۷۸.۵۴۷	۱.۸۰۳.۵۲۰	۱۲۴.۹۷۳	۷	
۷	سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک	۱.۲۰۴.۰۰۰	۱.۳۷۷.۱۰۰	۱۷۳.۱۰۰	۱۴	
۸	سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس	بودجه عمومی	۴۵۰.۰۰۰	۵۳.۴۷۳.۹۲۰	۵۳.۰۲۳.۹۲۰	*
		فروش اوراق	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	.	.
		مقاوم سازی		۶.۶۶۰.۰۰۰		*
		نوسازی		۱.۸۰۰.۰۰۰		*
		اقساط		۶۰.۰۰۰		*
۹	دانشگاه فرهنگیان	۱۸.۴۶۰.۲۵۰	۲۷.۳۳۲.۰۰۰	۸.۹۷۱.۷۵۰	۴۸	
۱۰	سازمان آموزش و پرورش استثنایی	۲.۰۰۷.۲۵۰	۲.۸۳۹.۰۰۰	۴۱۱.۷۵۰	-۶	
۱۱	نهضت سواد آموزی	۳.۰۹۲.۲۱۵	۳.۲۰۱.۲۷۰	۱۳۰.۱۵۵	۴/۲	
۱۲	کانون پرورش فکری کودک و نوجوان	۳.۳۲۵.۱۰۶	۴.۴۹۷.۹۲۹	۱.۴۷۲.۸۲۳	۳۵	
۱۳	کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان	۵۹۸.۵۰۰	۵۳۸.۶۵۰	-۵۹.۸۵۰	-۱۰	
جمع کل		*	۱۶۰,۴۸۳,۰۱۵			

علامت * نشانگر عدم شفافیت مقدار سرفصل فوق در بودجه ۱۴۰۰ است.

نسبت به دیگر دستگاه ها^۴

نام دستگاه	بودجه ۱۴۰۱ (میلیون ریال)	درصد تغییرات به ۱۴۰۰	نسبت به بودجه عمومی
ارتباطات	۱۳،۹۸۹	+۱۳۴	۰.۹
صنعت و معدن	۱۱،۵۲۹	+۱۲۹	۰.۸
جهاد کشاورزی	۱۸،۵۶۲	+۸۲	۱.۲
تعاون و کار	۱۴۵،۰۸۳	+۸۱	۹.۶
بهداشت	۱۷۱،۱۳۴	+۵۰	۱۱.۴
علوم و تحقیقات	۳۸،۱۷۸	+۴۲	۲.۶
فرهنگ و ارشاد	۵،۰۳۸	+۳۷	۰.۳
نیرو	۲۲،۴۸۲	+۳۷	۱.۴
اقتصاد	۲۲،۲۴۸	+۳۴	۱.۴
دفاع	۹۵،۴۹۹	+۳۲	۶.۳
ورزش و جوانان	۳،۱۳۴	+۳۲	۰.۲
میراث فرهنگی	۲،۱۴۷	+۳۲	۰.۱
اطلاعات	۱۴،۵۲۳	+۳۱	۱
راه و شهرسازی	۲۰،۶۰۱	+۱۵	۱.۳
کشور	۴،۷۵۷	+۱۵	۰.۳
آموزش و پرورش	۱۳۱،۲۰۷	+۱۴	۸.۷

^۴ تمامی نسبت ها بر اساس خلاصه اعتبارات دستگاه ها (جدول ۷) محاسبه شده است و دیگر سرفصل ها برای هیچ دستگاهی منظور نگردیده است.

فصل چهارم

قوانین حوزه بودجه آموزش و پرورش

■ بخش ۱: اسناد بالادستی

■ بخش ۲: قوانین موضوعی

اسناد بالادستی:

زیر نظام تامین و تخصیص منابع مالی:

چشم انداز:

- سهم بودجه نظام تربیت رسمی عمومی باید حداقل به میزان ۲۰ درصد از کل بودجه عمومی دولت باشد.
- سهم اعتبارات آموزش و پرورش عمومی باید حداقل به میزان ۵ درصد از GDP باشد.
- دسترسی عادلانه به امکانات آموزشی برای صددرصد افراد لازم‌التعلیم فراهم شود.

تخصیص منابع:

- تخصیص بهینه منابع مالی در مناطق و سطوح مختلف تحصیلی برای دستیابی به عدالت آموزشی و ارتقای کارآیی درونی.
- تخصیص بهینه منابع مالی در مدارس شهر و روستا و سطوح مختلف تحصیلی و مناطق جغرافیایی برای دستیابی به پوشش تحصیلی مطلوب.

اقدامات اساسی:

- (ج) اختصاص اعتبار کمک های رفاهی در اعتبارات سالانه وزارت آموزش و پرورش به نحوی که اعتبارات پیش بینی شده در قوانین بودجه سنواتی حداقل معادل ۱ درصد اعتبارات حقوق مزایای مستمر وزارت آموزش و پرورش باشد.
- (ز) با همکاری سازمان برنامه و بودجه نسبت به افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش از بودجه با استفاده از سازوکارهای مختلف (از جمله تعیین سهم از اعتبارات موضوع مالیات بر ارزش افزوده) به گونه ای اقدام نماید که سهم اعتبارات وزارت آموزش و پرورش علاوه بر برخورداری از ضریب رشد ناشی از افزایش دانش آموزان و تعدیل نرخ تورم، سالانه به میزان حداقل یک درصد نسبت به سال پایه (۱۳۹۷) تا پایان برنامه هفتم افزایش یابد.

سند تحول:

- هدف عملیاتی ۵:** تأمین و بسط عدالت در برخورداری از فرصت های تعلیم و تربیت با کیفیت مناسب.
- راهکار شماره ۴-۵:** اولویت بخشی به تأمین و تخصیص منابع، تربیت نیروی انسانی کارآمد، تدوین برنامه برای رشد، توانمندسازی و مهارت آموزی، ادامه تحصیل و حمایت مادی و معنوی دانش آموزان مناطق محروم و مرزی.
- بازنگری و اصلاح نظام خدمات در مناطق محروم و مرزی.

- توزیع متعادل امکانات آموزشی، هزینه سرانه تحصیلی و استفاده از روش های آموزشی از راه دور و الکترونیکی و ایاب و ذهاب در مناطق محروم، عشایری، مرزی و مدارس شبانه روزی.
- اختصاص منابع مالی مناسب برای مدارس شبانه روزی مجری طرح خوداتکایی دانش آموزان و طرح آموزش حرفه ای مهارتی کوتاه مدت (ایران مهارت).

هدف عملیاتی ۱۲: برقراری الگوی جبران خدمات و تأمین رفاه نیروی انسانی درخور منزلت فرهنگیان با توجه به لزوم تمام وقت شدن آنان.
راهکار شماره ۳-۱۲: ایجاد سازوکارهای قانونی برای افزایش انگیزه معلمان و مربیان با ساماندهی مناسب خدمات و امکانات رفاهی و رفع مشکلات مادی و معیشتی آنان.

- تدوین و اجرای نظام رفاهی و تسهیلات حمایتی برای معلمان.

هدف عملیاتی ۲۰: تأمین، تخصیص و تنوع بخشی به منابع مالی، مدیریت مصارف متناسب با نیازهای کمی و کیفی نظام تعلیم و تربیت رسمی عمومی.
راهکار شماره ۲-۲۰: شفاف سازی و برنامه ریزی برای افزایش سهم اعتبارات آموزش و پرورش از تولید ناخالص داخلی به میزان مناسب.

- پایش منظم تغییر در میزان و سهم اعتبارات آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت و تولید ناخالص داخلی.

راهکار شماره ۳-۲۰: اولویت بخشی به آموزش ابتدائی در تأمین و تخصیص منابع.

- اختصاص نسبی امکانات و منابع بیشتر به آموزش ابتدایی (اعتبارات غیرپرسنلی، پژوهشی، تملک دارایی های سرمایه ای، نیروی انسانی، فناوری و ...).
- توسعه حمایت مالی در زمینه خدمات آموزشی و توان بخشی دانش آموزان با نیاز های ویژه.

سیاستهای کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش ابلاغی مقام معظم رهبری:

- ۶- تحول در ساختار مالی، اداری و نظام مدیریتی با تأکید بر:
- ۱-۶- بازمهندسی ساختار اداری در کلیه ی سطوح با رویکرد چابک سازی، پویاسازی همراه با ظرفیت سازی، فرهنگ سازی و بسترسازی برای تقویت مشارکت های مردمی و غیر دولتی، منطبق بر قانون اساسی و سیاست های کلی نظام اداری و آموزش و پرورش؛ به ویژه ایجاد زمینه ی مشارکت معلمان، خانواده ها، حوزه های علمیه، دانشگاه ها، مراکز علمی و پژوهشی و سایر نهادهای عمومی و دستگاه های اجرایی در فرآیند تعلیم و تربیت.
- ۲-۶- رعایت اولویت در بودجه ی مورد نیاز آموزش و پرورش در لوایح بودجه ی سنواتی به منظور تحقق اهداف و مأموریت های مندرج در سیاست های کلی.
- ۳-۶- بهبود مدیریت منابع و مصارف با هدف ارتقاء کیفیت و بهره وری نظام آموزش و پرورش.

برنامه ششم توسعه:**بند-ت-ماده-۷۳**

با لازم الاجراء شدن این قانون، علاوه بر عوارض موضوع بند(الف) این ماده، مالیات عملکرد، مالیات بر ارزش افزوده، حقوق ورودی، حق انحصار و بند(ب) ماده(۶۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) نیز به محصولات دخانی اعمال میگردد.

تبصره - صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از اجرای بند (الف) این ماده طی ردیف هایی که در بودجه های سنواتی مشخص میشود در جهت کاهش مصرف دخانیات، پیشگیری و درمان بیماری های ناشی از آن، بازتوانی و درمان عوارض حاصله از مصرف آن و توسعه ورزش موضوع بند (ب) ماده (۶۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ در اختیار وزارتخانه های ورزش و جوانان، آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می گیرد.

ماده-۸۵

کارکنان وزارت آموزش و پرورش که عضویت صندوق ذخیره فرهنگیان را پذیرفته اند و یا خواهند پذیرفت باید ماهانه درصدی از حقوق و مزایای خود را تا پنج درصد (۵٪) به حساب صندوق واریز کنند و دولت نیز موظف است همه ساله معادل سهم واریزی اعضاء به صندوق ذخیره فرهنگیان را به طور کامل در ردیف اعتباری خاص در بودجه سنواتی منظور و پرداخت نماید.

ماده-۹۴

دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۰/۲۷٪) از کل ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده را برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، فدراسیون بین المللی ورزش های زورخانه ای و کشتی پهلوانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت های ورزش به ویژه در حوزه معلولان و جانبازان اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف های مربوط به وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش در بودجه سنواتی پیش بینی می شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار این وزارتخانه ها قرار می گیرد.

تبصره ۱- این اعتبار فقط در استان ها هزینه می شود.

قوانین**قانون شورا های آموزش و پرورش:****ماده-۱۳**

منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه های جاری و عمرانی عبارتند از: سهم منطقه از اعتباراتی که در بودجه جاری و عمرانی سالانه دولت که بر اساس تعداد دانش آموزان برای هر استان پیش بینی می گردد.

- یک درصد از بهای فروش کالا و خدمات کارخانه ها و مؤسسات خدماتی و تولیدی استان که از طریق شورای استان میان مناطق توزیع می شود.

- ۳ درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تفکیک زمینها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور را که شهرداری‌ها دریافت می‌کنند.
  - عواید حاصل از فروش ساختمان‌ها و زمین‌های بلااستفاده و نیز ساختمان‌ها و زمینهای دیگر که در اختیار آموزش و پرورش است و می‌توان آنها را با توجه به نیازهای آموزش و پرورش تبدیل به احسن نمود، در چهارچوب ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پرورش معین می‌شود.
- تبصره ۱- عواید حاصل از بندهای (۳ و ۴) صرفاً به مصرف احداث و توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهرستان می‌رسد.
- تبصره ۲- عواید حاصل از بندهای ۲ و ۳ و ۴ به خزانه واریز می‌گردد و هر ساله معادل آن در لایحه بودجه در ردیف معین به صورت تخصیص یافته پیش‌بینی می‌شود تا مطابق ضوابط این قانون به مصرف برسد.

قانون تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش

ماده ۱- دولت مجاز است معادل یک درصد (۱٪) درآمد شرکت‌ها و سود خالص بانک‌های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به نسبت درآمد دولت در آنها را در قانون بودجه سنواتی در ردیف خاص پیش‌بینی و به سرجمع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت آموزش و پرورش اضافه کند تا در جه توسعه عدالت آموزشی، بهبود معیشت فرهنگیان، تأمین سرانه آموزش و پرورش و پرداخت مطالبات فرهنگیان هزینه شود.

این اعتبار صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود. خزانه‌داری کل کشور موظف است به صورت ماهانه حداقل یک‌دوازدهم یک درصد (۱٪) کل درآمدهای سال قبل را به وزارت آموزش و پرورش پرداخت کرده و در پایان سال مالی با شرکت‌ها و بانک‌های مذکور تسویه کند.

ماده ۲- وزارت آموزش و پرورش مکلف است بخش های مازاد املاک واقع در مناطق تجاری و همچنین املاک مازاد خود را با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی از طریق فروش یا اجاره واگذار کند. همچنین واحدهای آموزشی می توانند در ساعات خارج از فعالیت رسمی آموزشگاه، با تأیید اداره آموزش و پرورش منطقه یا ناحیه با رعایت ملاحظات آموزشی و تربیتی نسبت به اجاره فضای آموزشی خود به بخشهای خصوصی و تعاونی جهت انجام فعالیت های آموزشی و فرهنگی اقدام کنند.

تبصره ۱- پیشنهاد تغییر کاربری موضوع این ماده توسط ادارات کل نوسازی و تجهیز مدارس استان ها به دبیرخانه کمیسیون ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی ارائه می شود. کمیسیون مزبور موظف است حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به تعیین تکلیف آن اقدام کند.

تبصره ۲- مدت اجاره با تشخیص منطقه یا ناحیه آموزش و پرورش مربوطه حداکثر تا مدت ده سال تعیین می شود.

تبصره ۳- منابع حاصل از اجرای این ماده پس از واریز به حساب خزانه داری کل کشور به عنوان درآمد اختصاصی در بودجه های سنواتی درج و پس از مبادله موافقتنامه صرف طرح های تملک دارایی های سرمایه ای آموزش و پرورش می شود. هر گونه مصرف این وجوه برای اعتبارات هزینه ای ممنوع است.

ماده ۳- در اجرای ماده (۷۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ با اصلاحات و الحاقات بعدی، وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان امور مالیاتی) موظف است منابع موضوع ماده مذکور را به صورت سه ماهه از مؤسسات و بنگاه های اقتصادی مربوط وصول کند و پس از واریز به خزانه و درج در قالب ردیف مشخص در بودجه های سنواتی برابر موافقتنامه های مربوطه در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار دهد.

تبصره- وزارت آموزش و پرورش مکلف است در سال ۱۳۹۹ نسبت به اعمال مدرک تحصیلی دوم افرادی که فعالیت آموزشی در مدارس دارند، اقدام کند. بار مالی این تبصره در سقف اعتبار پیش‌بینی شده در ردیف ۱۳۷۵۰۰ وزارت آموزش و پرورش در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ تأمین می‌شود و از تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۱ قابل اجراء است.

اعمال مدرک تحصیلی دوم افراد ذی‌نفع در سنوات بعد منوط به پیش‌بینی اعتبار در بودجه‌های سنواتی است.

ماده ۵- در روستاها و مناطقی که امکان ارائه خدمات آموزشی وجود ندارد وزارت آموزش و پرورش مکلف است وسیله ایاب و ذهاب را تا نزدیکترین محل آموزشی مربوطه به صورت رایگان برای دانش‌آموزان تأمین کند.

فصل پنجم

چالش های بودجه آموزش و پرورش

- بخش ۱: چالش و موانع کلان
- بخش ۲: چالش های دستگامی

چالش ها و موانع کلان:

۱. سهم بودجه آپ از بودجه عمومی بسیار کمتر از حد نیاز و پیش‌بینی شده در اسناد و قوانین بالا دستی می باشد.
  ۲. سهم زیاد بودجه پرسنلی از کل بودجه آموزش و پرورش و حداقلی بودن بودجه کیفیت بخشی.
  ۳. عدم توجه درست و منطقی بودجه آموزش و پرورش به برنامه های بالادستی و تکالیف و الزام های قانونی اعم از سهم آموزش و پرورش از GDP و بودجه عمومی، جزئیات سند تحول بنیادین و ...
  ۴. حداقلی بودن بودجه ادارات کل آموزش و پرورش و عدم اختیارات استانی.
  ۵. عدم تحقق منابع درآمدی پیش بینی شده در قوانین مانند سهم شهرداری ها.
  ۶. رویکرد درآمد زایی در وزارت آموزش و پرورش و اخذ شهریه در برخی مدارس دولتی مانند سمپاد.
  ۷. عدم شفافیت محل تامین و مصرف برخی سرفصل ها.
  ۸. انطباق حداقلی تدوین برنامه ها مبتنی بر سند تحول و تنها افزوده شدن عبارت "ساحت های ۶ گانه" در کنار برنامه های سال های گذشته.
  ۹. عدم پیش‌بینی اعتبارات رفاهی برای فرهنگیان.
  ۱۰. عدم پیش‌بینی سرفصل برای افزایش نیروی انسانی.
  ۱۱. عدم پیش‌بینی سر فصل برای پرداخت حق التدریس و اضافه کار.
- مشخص نبودن سهم وزارتخانه آموزش و پرورش از پاداش پایان خدمت بازنشستگان و تبصره ۱- بند ز لایحه ۱۴۰۱.

چالش های دستگاه ها

ستاد:

- مبلغ پیش‌بینی شده برای خدمات الکترونیک آموزش و پرورش (۱۱۳ میلیارد تومان) بسیار اندک است. رو به رو شدن با اعتبار قابل تأمل ۱۱۱ میلیون تومانی برای ارتقاء سامانه‌هایی از قبیل سیدا و سناد، دور از انتظار بودن تحقق اهداف زیرنظام فضا و تجهیزات و فناوری از تحول بنیادین را بیش از پیش نمایان می‌سازد.
- ضعف در زیر ساخت های آموزش مجازی و امکانات و تجهیزات نامناسب در دوران کرونا با پیامدهای از قبیل استفاده بخش اعظمی از معلمان از امکانات شخصی، فرسودگی معلمان، کاهش شدید کیفیت آموزشی و ... همراه بود. با وجود اینکه یکی از محورهای اصلی بودجه، توسعه زیرساخت‌های آموزش در فضای مجازی می باشد، مشاهده می‌شود که سرانه در نظر گرفته شده برای هر دانش‌آموز در این قسمت تنها ۸۰ هزار تومان می‌باشد.
- برنامه آموزش دانش‌آموزان فارسی زبان غیر ایرانی کم تخمین زده شده است. این مدارس توانایی خودکفایی و تامین هزینه های خود در خارج از کشور را دارند اما متأسفانه شاهد این رویکرد نیستیم.
- مبلغ پیش‌بینی شده در سرفصل برنامه دولت برای حمایت از فرهنگیان، پاداش پایان خدمت و کمک به صندوق ذخیره فرهنگیان بسیار اندک است. مقدار (۱۹۵ میلیارد تومان) این سرفصل تنها برای پاداش پایان خدمت حدود ۷۰۰ نفر کافی است. با توجه به برآورد ۳۰ هزار بازنشستگی و پاداش متوسط ۳۵۰ میلیون تومانی، این مقدار در نظر گرفته شده غیرمنطقی است.

- مبلغ کمک هزینه دولت به صندوق ذخیره فرهنگیان نسبت به سال گذشته کاهش یافته و با مقدار پیش‌بینی شده در قانون (به میزان آورده فرهنگیان در صندوق) تفاوت جدی دارد. بر اساس برآورد ها دولت نزدیک به ۲.۴ همت به این صندوق مقروض است و در سال جاری نیز به مبلغی در حدود ۴ همت نیاز دارد.
- حدود ۶ همت درآمد اختصاصی از محل فروش دارایی های آموزش و پرورش برای مصارف ستاد وزارتخانه پیش بینی شده است که غیر منطقی به نظر می رسد.
- سرانه فعالیت های پرورشی بسیار اندک و حدود ۳۰ هزار تومان در نظر گرفته شده است.

ادارات کل استان‌ها:

- ۹۵ درصد بودجه در استان ها صرف پرداخت حقوق و دستمزد می شود و اعتبارات باقی مانده جهت دیگر امور، حداقلی است.

سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی:

- درآمد های اختصاصی سازمان شفاف نیست.
- مبلغی هر ساله بابت خرید کتب درسی از دانش‌آموزان دریافت می گردد که خلاف قانون اساسی و آموزش و پرورش رایگان است. لذا پیشنهاد می گردد این بند حذف گردد.

کمک تامین سرانه دانش‌آموزی:

- سرانه هر دانش‌آموز حدوداً ۳۰۰ هزار تومان برآورد شده است که بسیار اندک است و از محل این سرفصل هزینه های شیر، ایاب و ذهاب

دانش‌آموزان مناطق محروم و خوابگاه‌های شبانه روزی باید پرداخت گردد که متاسفانه مبلغ هر سر فصل نیز مشخص نشده است.

- چندین موضوع اعم از ایاب و ذهاب دانش‌آموزان، تغذیه مدارس شبانه روزی و تامین شیر مورد نیاز دانش‌آموزان به صورت یکجا بیان شده است. با توجه به پیش‌بینی قانون‌گذار مبنی بر اجرای طرح روستای مرکزی و لزوم تامین سرویس ایاب و ذهاب رایگان برای مخاطبین این طرح، اهمیت اعتبار لازم برای این قسمت دو چندان می‌شود.

○ نکته: طبق ماده ۵ قانون تنظیم مقررات مالی اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش، در روستاها و مناطقی که امکان ارائه خدمات آموزشی وجود ندارد؛ وزارت آموزش و پرورش مکلف است وسیله ایاب و ذهاب را تا نزدیک ترین محل آموزشی مربوطه به صورت رایگان برای دانش‌آموزان تامین نماید.

- یارانه پیش‌بینی شده برای پرداخت شیر تنها کفاف هفته‌ای یکبار توزیع شیر در مدارس را می‌دهد.

- بودجه پیش‌بینی شده برای هزینه خوابگاه‌های شبانه‌روزی بسیار اندک است و پاسخگوی سرانه غذایی حداقلی دانش‌آموزی نیست.

- هزینه در نظر گرفته شده برای ایاب و ذهاب دانش‌آموزان مناطق محروم بسیار اندک است.

سازمان مدارس غیر دولتی و مرکز توسعه مشارکت‌های مردمی:

بودجه سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی در سال ۱۴۰۱، ۱۵۲ میلیارد و ۶۳۶ میلیون تومان است و بودجه ۱۰۰ میلیارد تومانی کمک به صندوق

حمایت از توسعه مدارس غیردولتی در سال ۱۴۰۱ حذف شده است اما ۷۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان در ردیف کمک‌های بلاعوض به این سازمان قرار گرفته است و در مقایسه با سال ۱۴۰۰ بودجه این سازمان ۱۵ درصد رشد منفی داشته است.

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان:

- برای این سازمان درآمد اختصاصی پیش بینی شده است که به معنای دریافت شهریه از دانش آموزان این مدارس است. پیشنهاد می‌گردد این موضوع حذف شود.
- پیشنهاد می‌گردد با توجه به اهمیت طرح شهاب بودجه این طرح از مدارس سمپاد جدا شده و افزایش پیدا کند.

دانشگاه شهید رجایی:

- درآمد اختصاصی این دانشگاه رشد ۱۳۴ درصدی داشته است، بر این اساس پیش بینی می‌شود محل تامین این هزینه جذب دانشجویان آزاد و شبانه است که با توجه به کمبود شدید معلم فنی پیشنهاد می‌گردد اصلاح شود.

خرید خدمات:

- با توجه به پیش‌بینی بودجه برای بحث خرید خدمات آموزشی پیشنهاد می‌گردد این موضوع با توجه به کمبود نیروی های خدماتی در مدارس به سرفصل "خرید خدمات غیر آموزشی" تبدیل شود. و علی‌رغم مخالفت کلی با رویکرد جذب و تامین معلم از طریق خرید خدمات، نیروی های خرید خدمات آموزشی تعیین تکلیف گردند.
- با توجه به اینکه معلمان خرید خدمات حقوقشان از طریق شرکت ها بعد از چندین ماه و حتی کمتر از مقدار مقرر پرداخت می‌شود،

نارضایتی و اعتراضاتی به بار آورده است و از سوی دیگر برای جلوگیری کسب سود از طریق پس‌انداز حقوق‌های چندین ماهه این نوع معلمان، ضروری است سازوکاری برای پرداخت به موقع حقوق شرکت‌ها در نظر گرفته بشود.

- با توجه به پرداخت حداقلی به نیروهای خرید خدمات پیشنهاد می‌گردد در صورت اینکه رویکرد حفظ شرایط گذشته است حقوق نیروهای فوق‌الذکر اصلاح گردد.

دانشگاه فرهنگیان:

- رشد بودجه عمومی دانشگاه فرهنگیان ۱۸ درصد می‌باشد که با توجه به همسان‌سازی حقوق اعضای هیئت علمی و افزایش هزینه‌ها منطقی به نظر نمی‌آید.

- در قسمت درآمد اختصاصی شاهد رشد ۷۲۳ میلیارد تومانی (۴۱ درصد) هستیم. اعتبار در نظر گرفته شده برای درآمد اختصاصی ۱۰۷۰۰ میلیارد تومانی برای دانشگاه فرهنگیان به جز گرفتن کسر از حقوق دانشجومعلم‌ان محقق نخواهد شد. لذا پیشنهاد می‌گردد با توجه به دولتی بودن این دانشگاه و با توجه به شباهت این دانشگاه به دانشگاه شهید رجایی سرفصل فوق از محل بودجه عمومی پیش‌بینی گردد و با توجه به تبصره ماده (۶) قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۶/۳/۸ میزان کسر از حقوق دانشجو-معلم‌ان دانشگاه فرهنگیان از چهل و پنج درصد (۴۵٪) به بیست درصد (۲۰٪) کاهش یابد و دانشجومعلم‌ان مطابق سایر دانشجویان، هزینه خوابگاه و غذا را پرداخت کند.

- پیشنهاد می‌گردد درآمد اختصاصی برای مهارت آموزان (ماده ۲۸) نیز برای دریافت هزینه تحصیل در نظر گرفته شود.

سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک:

- برای سازمان جدید التاسیس توتک درآمد اختصاصی پیش‌بینی شده که به نظر می‌رسد، خلاف رویه های این سازمان است.

سازمان نوسازی، توسعه و تجهیزیات مدارس کشور:

- با توجه به اجرای پروژه های پیمانکاری توسط این سازمان و کسب درآمد، در نظر نگرفتن درآمد اختصاصی برای این سازمان در لایحه بودجه غیر منطقی به نظر می‌رسد

سازمان آموزش و پرورش استثنایی:

- بنابر اخبار منتشر شده در رسانه ها و آمار سال های گذشته، تعداد دانش آموزان استثنایی چیزی بالغ بر ۸۰ هزار نفر است. سرانه این دانش آموزان خاص به تقریب ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان است. که با توجه به شرایط خاص آنها، سرانه در نظر گرفته شده اندک است.
- در سال ۱۴۰۱ شاهد افزایش ۲۰ درصدی ردیف اختصاص یافته به توانبخشی دانش آموزان استثنایی بوده ایم. این در حالی است که در صد افزایش همچنان از نرخ تورم پیش بینی شده در سال ۱۴۰۱

کمتر بوده و برطرف شدن کامل نیازهای این دانش آموزان کماکان با مشکل روبرو خواهد بود.

اجرای طرح رتبه بندی:

- با توجه به پیش‌بینی ۱۲.۵ همت در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ به نظر می‌رسد با در نظر گرفتن حداقل ۱۰ درصد افزایش سنواتی و ۲۵ هزار نومعلم، به مبلغی در حدود ۳۰ همت نیاز باشد. که مبلغ ۲۵ همت کافی نیست.
- عدم پیش‌بینی بودجه اعمال مدرک دوم فرهنگیان.
- افزایش سنواتی تاثیر تطبیق و فوق العاده‌ها به صورت دقیق چه در لایحه رتبه‌بندی و چه در بودجه آموزش و پرورش مطرح نشده و پاسخگوی انتظارات جامعه معلمین نخواهد بود.

حذف مالیات موسسات کنکوری:

- مورد دیگری که در بودجه‌ی آموزش و پرورش سال ۱۴۰۱ به چشم می‌خورد؛ حذف معافیت مالی موسسات کنکوری است. با نگاهی اجمالی به موسسات کنکوری که از آنها به عنوان مافیای سیستم آموزشی یاد می‌شود و در طی ۲۰ سال گذشته علی‌رغم کسب درآمدهای نجومی، ریالی مالیات از طرف آنها پرداخت نشده است؛ حذف این معافیت کاملاً منطقی و در راستای نزدیک شدن به عدالت آموزشی به نظر می‌رسد. اما نکته تامل برانگیز موجود این است که تا چه حد ساز و کارهای لازم برای جلوگیری از فرار مالیاتی موسسات

مذکور که با مجوز یا بدون مجوز های قانونی و با دریافت هزینه های گزاف در این عرصه فعالیت می کنند در نظر گرفته شده است.

افزایش سن بازنشستگی:

- سن بازنشستگی همواره از مسائل پر اهمیت برای سازمان های بیمه گر و صندوق های بازنشستگی بوده است. چرا که پایداری این سازمان ها منوط به حفظ تعادل منابع و مصارف آن ها می باشد و با کمترین تغییرات آینده آنها متاثر می گردد. به نظر می رسد هدف از این بند در بودجه ضمن تعدیل مشکل کمبود معلم، نجات صندوق های بازنشستگی از وضعیت بحرانی نیز بوده باشد. در عین حال توجه به این نکته نیز ضروری به نظر می رسد که به کارگیری نیروی کار طولانی مدت سبب کاهش کیفیت عملکرد آنها خواهد گردید. البته این بند ابهامی نیز دارد. آیا حقوق آنها مبنی بر ۳۲ روز است و پاداش آنها ۳۲ ماه؟

نهضت سواد آموزی:

- همواره در سیاست دولت ها در بخش آموزش و پرورش، مسئله ریشه کن کردن بی سوادی به عنوان یکی از شاخص های توسعه یافتگی به چشم می خورد.
- اما با توجه به گذشت بیش از ۴۰ سال از تاسیس نهضت سواد آموزی در کشور ما، به گزارش مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در

سال ۱۳۹۸، با بیش از ۸ میلیون بی سواد مواجه بوده ایم. این آمار در حالی اعلام شد که سازمان نهضت سوادآموزی پیش از این طی ۳ برنامه راهبردی که در سال‌های ۸۷، ۹۰، ۹۲ تدوین شده بود؛ دورنمای ریشه کن کردن بی سوادی را در جمعیت زیر ۵۰ سال به ترتیب در سال‌های ۹۳، ۹۴، ۹۶ و ۹۹ ترسیم کرد اما این اهداف تاکنون محقق نشده اند.

- با وجود اینکه کاهش نرخ یا ریشه کن شدن بیسوادی در جامعه توسط سازمان نهضت سوادآموزی رقم خواهد خورد؛ به نظر می‌رسد ساز و کارهای فعلی این سازمان، به جای رفع مسئله، خود به عنوان مرجعی است که بر یک چرخه معیوب صحّه می‌گذارد. منشا این مشکل فرآیند معیوب جذب آموزشیار است که برای رفع مشکل بی سوادی به این سازمان می‌پیوندند؛ اما پس از دریافت کد نهضت، از آن خارج شده نیروهای جدیدی جایگزین آنها می‌گردد. این امر موجب تحمیل هزینه بر سازمان شده و از عوامل موثر در افزایش مدت مبارزه با بی سوادی است.

- از طرفی نرخ باسوادی در سال ۹۳ در حدود ۹۸.۴ درصد بوده و در سال ۹۸ به ۹۶.۴ درصد و در سال ۹۹، به ۹۶.۶ درصد رسیده است. با اینکه در این سازمان با افزایش بودجه رو به رو بوده‌ایم. با این حال حدود ۳ درصد از نرخ باسوادی جمعیت فعال کشور کاهش یافته است. بنابراین بایستی به جای هدف گذاری بر روی سازمان نهضت سوادآموزی بر کاهش بی سوادی ضمن تعدیل هزینه ها در نهضت تمرکز گردد.

پیشنهادات رویکردی:

۱. با توجه به تغییر رویکرد بودجه ریزی در لایحه ۱۴۰۱ و حذف شاخص ها، اهداف و سرانه ها و نگارش کلی و غیر شفاف آن، و عدم درج دقیق بودجه دستگاه در جدول خلاصه اعتبارات پیش بینی می شود شاهد کاهش نظارت بر اعتبارات تخصیص یافته باشیم. لذا لازم است سازوکار نظارتی و شفافیت مالی در این حوزه مشخص شود و بودجه های عملیاتی وزارت آموزش و پرورش در خلاصه بودجه دستگاه تجمیع و دقیقا گزارش گردد..

۲. در بودجه ریزی و بازنگری اساسی در بودجه آموزش و پرورش لازم است منطبق بر اهداف اسناد توسعه و سند تحول باشد و نه صرفا استفاده از واژه سند تحول به صورت نمایشی و کلیشه ای.

۳. در تبصره ۹ بند دیگری مبنی بر "وزارت آموزش و پرورش مکلف است اعتبارات مربوط به تأمین سرانه دانش آموزی را بدون کسر هر گونه وجهی به حساب مدارس سراسر کشور واریز نماید" اضافه شود.

۴. افزایش تدریجی سهم بودجه آموزش و پرورش از بودجه عمومی دولت به ۲۰ درصد و تخصیص به؛

- افزایش بودجه عمومی آموزش و پرورش در جهت تقویت مدارس دولتی و پوشش ۱۰۰٪ دانش آموزان لازم التعلیم.
- افزایش سرانه مدارس، خوابگاه ها دانش آموزی، فعالیت های تربیتی با رویکرد اردوهای دانش آموزی.
- طبق راهکار شماره ۳-۲۰ سند تحول، اولویت بخشی به آموزش ابتدائی در تأمین و تخصیص منابع و اختصاص نسبی امکانات و منابع بیشتر به آموزش ابتدایی (اعتبارات

غیرپرسنلی، پژوهشی، تملک دارایی های سرمایه ای، نیروی انسانی، فناوری و ...).

۵. افزایش بودجه برنامه های کیفیت بخشی و بخش حقوق و دستمزد.
۶. حرکت به سمت تمرکز زدایی و سپردن بیشتر اختیار و اعتبار به استان ها.
۷. افزایش بودجه خدمات رفاهی برای معلمان متناسب با قانون.
۸. پیگیری تحقق واریز سهم ۳٪ مدارس از شهرداری ها و ۱٪ مدارس غیردولتی و در نظر گرفتن آن به صورت شفاف جهت توسعه عدالت آموزشی.
۹. با در نظر گرفتن سرفصل مشخص جهت حق التدریس شاغلین و بازنشسته ها جهت واریز ماهانه حق الزحمه معلمان که اکنون با تاخیر ۱ ساله پرداخت می شود.
۱۰. برآورد دقیق بودجه پرسنلی همچون رتبه بندی معلمان ، اعمال مدرک دوم، پاداش پایان خدمت.
۱۱. الزام آموزش و پرورش بر شفاف سازی درآمد ها ، شاخص ها، سرانه ها در راستای اعمال نظارت مردمی.

منابع:

- قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کشور مصوبه مجلس شورای اسلامی.
- لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کشور.
- قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.
- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
- قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور مصوبه مجلس شورای اسلامی.
- قانون تنظیم برخی از مقررات مالی، اداری و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش مصوبه مجلس شورای اسلامی.
- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی.
- سیاستهای کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش ابلاغی مقام معظم رهبری.
- قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مصوبه مجلس شورای اسلامی.
- قانون مدیریت خدمت کشوری مصوبه مجلس شورای اسلامی.
- قانون مالیاتهای مستقیم.

